

Sygn. akt IV RC 464/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 luty 2018 r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym :

Przewodniczący : SSR Katarzyna Rybczyńska

Protokolant : Iwona Turska

po rozpoznaniu w dniu 22 luty 2018 roku w Rybniku

sprawy z **powództwa małoletniej Z. S. reprezentowanej przez matkę M. W.**

przeciwko K. S.

o alimenty

- 1) zasądza od pozwanego K. S. na rzecz małoletniej powódki Z. S. alimenty w kwocie:
 - a) za okres od 10 sierpnia 2017 roku do 28 lutego 2018 roku po 50 zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 20-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki małoletniej powódki M. W.;
 - b) począwszy od 01 marca 2018 roku po 500 zł miesięcznie /pięćset złotych/ płatne z góry do dnia 20-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki małoletniej powódki M. W.;
- 2) w pozostałej części powództwo oddala;
- 3) odstępuje od obciążania stron kosztami procesu;
- 4) wyrokowi w punkcie pierwszym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt IV RC 464/17

UZASADNIENIE

Małoletnia powódka działająca przez matkę domagała się zasądzenia od pozwanego alimentów w wysokości po 1000 zł miesięcznie, płatnych do 10 – go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami, poczynając od 10 – go sierpnia 2017 roku.

W uzasadnieniu strona powodowa podała, że małoletnia powódka jest córką pozwanego oraz M. W., których związek nieformalny rozpadł się przed narodzinami małoletniej uprawnionej. Powódka mieszka razem z matką, jej partnerem oraz przyrodnim rodzeństwem. Matka uprawnionej obecnie nie pracuje zarobkowo, zajmując się wychowaniem łącznie trójki dzieci. Koszty utrzymania uprawnionej wyliczono w pozwie na około 1700 zł miesięcznie, podając, że pozwany łoży dobrowolnie na utrzymanie córki po 450 zł miesięcznie. Zdaniem strony powodowej, przekazywane przez ojca środki są niewystarczające i nieadekwatne do jego możliwości zarobkowych. Nadto, jako rodzic niesprawujący bieżącej pieczy nad dzieckiem powinien on być obciążony wyższymi kosztami utrzymania córki. (vide: k. 2-5, 137, 143v).

Pozwany, w ostatecznym stanowisku, uznał żądanie córki do kwoty po 500 zł miesięcznie,

w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa.

Zdaniem zobowiązanego kwota 500 zł miesięcznie, przy uwzględnieniu jego dobrowolnych zakupów na rzecz małoletniej oraz finansowego udziału matki dziecka w pełni zaspokoi potrzeby uprawnionej. Pozwany podkreślił przy tym, że poza powódką ma na utrzymaniu także dwójkę dzieci z innego związku i stara się wszystkim małoletnim zapewnić równą stopę życiową. Zobowiązany zasadniczo nie kwestionował wydatków córki, podnosząc jedynie, że jego możliwości zarobkowe i bieżące koszty utrzymania nie pozwalają mu sprostać żądaniu małoletniej. (k. 28-28v, 103, 143v)

Sąd ustalił:

Małoletnia powódka jest córką z nieformalnego związku pozwanego i M. W..

Dowód : odpis skrócony aktu urodzenia k. 8

Uprawniona ma obecnie 8 lat i kontynuuje edukację szkolną. Jest dzieckiem ogólnie zdrowym. Na co dzień korzysta z okularów. Sezonowo (średnio sześć razy w roku) choruje na różnego rodzaju infekcje. Jednorazowy koszt leczenia to około 60-80 zł.

Uprawniona wraz z matką, jej obecnym partnerem oraz dwójką przyrodniego rodzeństwa zajmuje wynajmowane mieszkanie, którego koszt użytkowania to 1500 zł (w tym czynsz i media), co w przeliczeniu na osobę stanowi wydatek rzędu 300 zł miesięcznie.

Matka małoletniej ma 32 lata, posiada wykształcenie średnie oraz doświadczenie w pracy biurowej. Nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności ani niezdolności do pracy. Jej wcześniejsze wynagrodzenie sięgało 1500-1600 zł miesięcznie. Obecnie jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna. Za pośrednictwem urzędu pracy oraz we własnym zakresie poszukuje zatrudnienia. Przez ostatni rok pobierała zasiłek macierzyński w wysokości 1000 zł. Babcia macierzysta powódki pod koniec stycznia 2018 roku przeszła na emeryturę i od tego też czasu może pomagać w opiece nad wnukami. (...) matki powódki pracuje, osiągając dochód rzędu 2500 zł netto miesięcznie.

Małoletnia korzysta z dodatkowych odpłatnych zajęć w ramach warsztatów plastycznych, szkoły muzycznej i jazdy konnej. W czasie ubiegłorocznych wakacji małoletnia spędziła tydzień nad polskim morzem, z kolei w czasie ferii zimowych wyjeżdżała do rodziny na mazury. Powódka nie dojeżdża do szkoły, a podręczniki na obecnym etapie edukacji otrzymała za darmo.

W skład podstawowych kosztów utrzymania małoletniej wchodzi:

- wyżywienie około 520 zł (w tym obiady w szkole),
- odzież i obuwie około 125 zł (tj. 1500 zł rocznie),
- środki czystości około 50 zł,
- leki 30-40 zł (tj. 360-480 zł rocznie),
- organizacja letniego i zimowego wypoczynku około 100 zł (tj. 1200 zł rocznie),
- wydatki szkolne (w tym m.in. wyprawka, ubezpieczenie, składka na komitet, wycieczki, itp.) – około 50 zł (tj. 600 zł rocznie),
- kieszonkowe i telefon 100 zł,
- udział w opłatach mieszkaniowych 300 zł.

Łączna suma bieżących wydatków uprawnionej to ponad 1200 zł miesięcznie. Koszt dodatkowych zajęć to z kolei około 450 zł (w tym: szkoła muzyczna 280 zł, jazda konna 140 zł, zajęcia plastyczne 30 zł). Gdyby nie wsparcie finansowe dziadków macierzystych, matki powódki nie byłoby stać na sfinansowanie dziecka dodatkowych zajęć.

Rodzina otrzymuje zasiłki pomocowe, w tym świadczenie wychowawcze (tzw. 500+) oraz zasiłki rodzinne, których łączna kwota sięga miesięcznie 1900 zł.

Dowód : zeznania stron k. 103v-105, umowa najmu k. 6-7, odpisy aktów urodzenia k. 7, 9, zaświadczenie PUP k. 70, rachunki, potwierdzenia wpłat, faktury k. 71-72, 78-86, 93-100, świadectwa i dyplomy k. 87-92.

Pozwany ma 33 lata, z zawodu jest kierowcą. Okresowo pracował poza granicami kraju. Decyzję o powrocie podjął z uwagi na chęć utrzymania stałej styczności z dziećmi. Poza małoletnią powódką posiada 4-letnią córkę i 2-letniego syna. Alimenty na rzecz najmłodszych dzieci zostały ustalone w lipcu 2017 roku na kwotę po 450 zł miesięcznie. Od tego też czasu zobowiązany taką samą kwotę przekazuje dobrowolnie matce powódki. Zarobki pozwanego w ostatnim czasie oscyływały w granicach 2100-3000 zł netto miesięcznie.

Zobowiązany nie posiada oszczędności. Jest współwłaścicielem samochodu marki C. (...) z 2009 roku. Aktualnie sam zajmuje mieszkanie należące do jego rodziców, którego opłaty sięgają niemalże 770 zł (w tym: czynsz 590 zł, gaz 80 zł co dwa miesiące, energia elektryczna 106 zł co dwa miesiące oraz telewizja 85 zł).

Pozwany nie był w stanie określić swoich pozostałych wydatków, kierując się zasadami doświadczenia życiowego, należało przyjąć, iż jest to kwota nie mniejsza niż 700-800 zł miesięcznie. Znaczną ilość odzieży zobowiązany zakupił dla siebie jeszcze w czasach gdy pracował poza granicami kraju, z tych też względów obecnie takich wydatków nie ponosi.

Zobowiązany czynnie uczestniczy w życiu córki. Utrzymuje z nią regularny kontakt, zazwyczaj w weekendy. Podczas spotkań stara się uatrakcyjnić powódce spędzany wspólnie czas. Pozwany nie stroni także od dobrowolnych nakładów na rzecz córki. Przykładowo, przed rozpoczęciem roku szkolnego przekazał matce małoletniej 150 zł, współfinansował zakup okularów kwotą 180 zł, 500 zł przeznaczył w 2017 roku, aby opłacić półkolonie, dołożył 300 zł do zakupu psa, kupował także odzież potrzebną do jazdy konnej. Gdy pracował w Niemczech lub Wielkiej Brytanii cyklicznie przywoził córce odzież i obuwie. Wpłacił także zaliczkę na poczet uroczystości I Komunii Świętej.

Dowód : zeznania stron k. 103v-105, zaświadczenie o wynagrodzeniu k. 109-113, rachunki, potwierdzenia wpłat, faktury k. 114-136, zdjęcia k. 139-142.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody przeprowadzone w sprawie, szczegółowo powyżej opisane.

Materiał dowodowy, w tym zgromadzone dokumenty oraz zeznania stron, Sąd uznał za logiczny, spójny i wzajemnie się uzupełniający. Zeznania stron w szerokim zakresie odnajdowały swoje potwierdzenie w dokumentach przedłożonych do akt sprawy, których autentyczności nie kwestionowano.

Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a w konsekwencji postępowanie dowodowe Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył:

M. - prawną podstawę rozpoznania żądania pozwu stanowią przepisy art. 133 k.r.o. i art. 135 § 1 k.r.o. W świetle powołanych przepisów zakres świadczenia alimentacyjnego uzależniony jest przede wszystkim od uzasadnionych potrzeb uprawnionego oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Poprzez usprawiedliwione potrzeby osoby uprawnionej nie należy rozumieć wyłącznie zapewnienia podstawowego minimum egzystencjonalnego. W szczególności jeżeli mamy do czynienia z potrzebami małoletniego dziecka, które całkowicie uzależnione jest od możliwości zarobkowych rodziców. Pojęcie usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej należy pojmować całościowo, zarówno w sferach materialno-

bytowych oraz psychologiczno-rozwojowych uprawnionego. Obowiązek rodziców względem dzieci, zarówno w ocenie doktryny jak i w stanowisku judykatury, ma charakter obligatoryjny i bezwzględny. Przejawia się poprzez zabezpieczenie potrzeb majątkowych niezbędnych do utrzymania oraz w trosce o fizyczny i duchowy rozwój.

Należy jednak pamiętać, że górny pułap świadczeń alimentacyjnych będą wyznaczały każdorazowo możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego i to nawet w sytuacji, gdyby nie zaspokajały one w pełni usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego (poruszone w wyroku Sądu Najwyższego z 20 sierpnia 1972 roku, III CRN 470/71, Gazeta (...) 1972, nr 9). Obowiązek alimentacyjny drugiego z rodziców, również nie pozostaje bez znaczenia dla określenia kwoty świadczeń alimentacyjnych.

Małoletnia powódka ma obecnie 8 lat i bezspornym jest fakt, że nie jest osobą, która może utrzymać się samodzielnie. Uprawniona nie posiada również majątku, który pozwalałby na osiąganie dochodów wystarczających na pokrycie kosztów jej utrzymania. Zabezpieczenie jej uzasadnionych potrzeb uzależnione jest zatem w pełni od możliwości zarobkowych i majątkowych jej rodziców.

Usprawiedliwione, minimalne koszty utrzymania uprawnionej sięgają 1200 zł. Kwota ta nie jest przejawem zbytku powódki i odpowiada wydatkom dzieci w jej wieku. W toku postępowania ujawniono dodatkowe koszty sięgające miesięcznie 450 zł, wynikające z odpłatnych zajęć pozalekcyjnych.

Z oczywistych przyczyn nie powinno się odmawiać powódce możliwości uczestniczenia w dodatkowych przedsięwzięciach tj. szkoła tańca, czy jazda konna. Należy mieć jednak na uwadze, iż zabezpieczenie podstawowych potrzeb ma charakter priorytetowy, a dopiero gdy sytuacja ekonomiczna rodziny jest odpowiednia można sięgać po dodatkowe wydatki na rozrywkę i hobby. Dotychczasowe ponadstandardowe wydatki powódki były zaspokajane przez dziadków macierzystych, co oczywiście zasługuje na uznanie. Okoliczność ta nie może jednak rzutować na zasadność zgłoszonego w sprawie powództwa. Potrzeby powódki są bowiem ściśle powiązane z możliwościami zarobkowymi jej rodziców, a nie dziadków. Stopa życiowa uprawnionej ustalana w postępowaniu alimentacyjnym nie może być zatem odrywana od standardu życia pozwanego lub przyrodniego rodzeństwa powódki. Z tych też względów ustalając ostateczną kwotę alimentów wzięto w pierwszej kolejności pod uwagę podstawowe, bieżące wydatki dziecka.

Matka uprawnionej niewątpliwie spełnia swój obowiązek alimentacyjny względem córki poprzez osobiste starania o jej wychowanie i opiekę. Niemniej jednak posiada ona także niewykorzystane dotychczas możliwości zarobkowe, które pozwalają jej częściowo zabezpieczyć potrzeby materialne córki. Nie ujawniono przy tym, aby matka powódki nie mogła podjąć pracy zarobkowej, co, przy uwzględnieniu najniższej pensji w kraju, pozwalałoby jej osiągnąć dochody w wysokości 1530 zł netto miesięcznie. Z powyższej kwoty matka dziecka mogłaby zaś sfinansować część wydatków małoletniej.

Możliwości zarobkowe pozwanego, oceniane przez pryzmat realiów polskiego rynku pracy, należało ustalić na co najmniej 3000 zł netto miesięcznie. Takie to wynagrodzenie zobowiązany osiągał jeszcze w ubiegłym roku i z pewnością, jako kierowca z wieloletnim doświadczeniem, jest w stanie ponownie takie dochody uzyskać. Bezpodstawnym byłoby jednak ocenianie zasadności zgłoszonego żądania alimentacyjnego przy uwzględnieniu dochodów, jakie pozwany osiągał poza granicami kraju (2000 euro miesięcznie). Ojciec powódki od dłuższego czasu mieszka już w Polsce i pobiera wynagrodzenie w złotówkach. Decyzji o powrocie do kraju nie podejmował w celu ograniczenia swoich możliwości dochodowych, lecz z potrzeby utrzymania regularnej styczności z dziećmi. Okoliczność ta nie może być interpretowana na jego niekorzyść. Należy bowiem pamiętać, że udział w życiu dziecka jest jednym z podstawowych obowiązków rodzica. Uwzględniając zatem obecne możliwości dochodowe pozwanego, fakt, że ma na utrzymaniu łącznie trójkę dzieci oraz jego własne wydatki, ustalono, iż żądanie alimentów sięgające 1000 zł znacząco przewyższa jego potencjał zarobkowy.

Dla ustalenia ostatecznej kwoty alimentów nie bez znaczenia pozostaje zaangażowanie pozwanego w życie córki, z którą widuje się regularnie. Jak tylko pozwalają mu na to możliwości finansowe, nie stroni on także od dobrowolnych nakładów na rzecz małoletniej, czemu dał wyraz w ostatnich latach. Nie można również do prowadzić do sytuacji, w

której zasądzona kwota pozbawi pozwanego możliwości zorganizowania córce wspólnego wyjścia do kina lub wyjazdu na wycieczkę.

W konsekwencji powyższego, przy ustaleniu podstawowych kosztów małoletniej powódki na kwotę 1200 zł miesięcznie, na mocy art. 133 § 1 k.r.o. i 135 § 1 k.r.o., zasądzono od pozwanego na rzecz uprawnionej alimenty w kwocie po 50 zł miesięcznie, począwszy od 10 sierpnia 2017 roku, do 28 lutego 2018 roku oraz po 500 zł miesięcznie począwszy od 1 marca 2018 roku, a w pozostałym zakresie żądanie małoletniej powódki oddalono jako nieuzasadnione i przewyższające potencjał dochodowy pozwanego. Datę początkową ustalono zgodnie z żądaniem strony powodowej. Alimenty w pierwszym z określonych okresów uwzględniają dotychczasowe dobrowolne wpłaty pozwanego sięgające 450 zł. Od marca pozwany zobowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych w wysokości po 500 zł. Ustalona ostatecznie kwota pozostaje w zasięgu pozwanego, nie powodując po jego stronie nadmiernego uszczerbku, a zarazem przy częściowym finansowym wsparciu matki zabezpieczy podstawowe potrzeby uprawnionej.

O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c., natomiast o natychmiastowej wykonalności punktu 1 wyroku Sąd orzekł na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

Na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania stron kosztami procesu, a to z uwagi na sytuację ekonomiczną matki małoletniej powódki oraz udział pozwanego w kosztach utrzymania córki i uznanie przez niego częściowo powództwa.